

Муносабат

Ўзбекистон Миллий матбуот марказида «Ўзбекте-лефильм» киностудияси ижодкорлари томонидан су-ратта олинган «Ўткир Хошимов» номида ҳужжатли филь-мининг тақдими бўлиб ўтди. Фильм сценарий муал-лифи - Эркин Усмонов, постановка режиссёр - Эр-ғаш Нормуродов, оператор - Баҳодир Нарзуллаев, му-ҳаррир - Фаёрат Раҳматуллаев, адабий маслаҳатчи - Абдуғафур Расулов. Тақдимот маросимида фильм ҳақида талай фикрлар билдирилди. Муштағилари-мизга Тўлкин Эшбекнинг қуйидаги мушоҳадаларини илдинки.

Эҳтимол шундан сўнг ўз қалбимга қулқ солиш туй-ғуси пайдо бўлганми?.. Чорак аср илгари мактаби-миз кутубхонасидан Ўткир Хошимовнинг «Қалбингга қулқ сол» асарини олиб ўқиб, мурғак қалбимда не-чоғли ҳаяжон пайдо бўлгани эдимда. Шу-шу сеvimли ёзув-чимга айланган адибнинг нафа-қат бадиий асар-лари, ҳатто мак-олалиригача зўр қизиқиб, ишти-ёқ билан мутулаа қиламан. Очили, уларни барча ўқишни истар-дим. Вақти келиб, бу ис-так ижобатини ўз оиламда кўрдим. Айни ўша ёшда - олтинчи синфда ўқийтган ўғлим Ўлғбек «Қалбингга қулқ сол»ни кўрдан кўймай мутулаа қилаётганини кўриб вужудимни ҳаяжон қоплади.

— Хўш, қалай экан? — Ўғлимнинг елкасига қўл ташлаган қўйи саволга тут-дим. — Еқдимми? — Худди бизнинг мак-табда, маҳалламизда бўла-ётган воқеаларни кўргандек эзибди-да! Қай бир за-монлар отасининг мурғак қалбига кечган фикрларни тақрирларди ўғлим. — Ҳа-ма китоб шунақа ёзилса зўр бўларди. Айтмоқчи, бу китоблар бизнинг алиф-бо-да қанча чиқарин?

Дарвоқе, фарзандларимиз лотин алифбосига асосланган ёзувда савод чиқаришга тўғри-ку!.. Ўғлимнинг саволдан бироз дов-дираб қолдим... Энди «э-скириб» бораётган алиф-бо-мизда чиққан китобга бир қараб, секингина сўрадим: — Узинг бу ҳарфларда ўқий-га қийналмайсанми?

— Урганиб олганим яхши бўлган экан. Бўлмаса шун-дай китобни ўқидан бе-насиб қоларканман... Эртаси кунни Худо бер-ди: Навоий кўчаси бўйида-ги расталарни айлан-иб юриб, ўғлим орзу қилган китобни топдим! Фафур Фу-

лом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти Ўткир Хошимовнинг «Чана» деб номланган ҳикоялар тўпла-мини лотин алифбосида нашрдан чиқарибди! Шу кунги ўғлимга катта совғам - унинг ҳам энг сеvimли

фикрлари билан ўртоқлаш-гани фильми янада жон-лироқ кишига хизмат қилган. Фильм аввалда атоқли адиб Абдулла Ка-ҳорнинг Ўткир Хошимов илк ижоди ҳақида билдир-ган фикри ҳеч қимни бе-фарқ қолдирмади. Адиб-нинг турли йилларда Пи-римкув Қодиров, Одил Екубов, Абдулла Орипов сингари устоз ва замондош ижодкорлар билан тушган суратлари, ўз оиласи дав-расида, ижод столида, қолаверса, иш жойи - Ўзе-бекистон Республикаси Олий Мажлисидаги саёй-ҳара-

яхши таниймиз. Ҳаёти, ижодидан бохабармиз. Кўпчилигимиз кунда-кун-ро қуришиб юрган адиб-да, деб ўйлашимиз мум-кин. Бу бир жиҳатдан тўғри. Фильм кўзимизга анча муваффақиятли бўлиб кўрингани сабаби ҳам шун-ди.

Адабиёт ихлосмандлари учун ёзувчининг қачон, қаерда, қай тарзда яша-гани, ишлагани, жамиятда тугган ўрни, ижодий жара-ёни жуда қизиқарли. Де-мак, Думбиробод маҳалла-си, кўчалари, одамлари (уларнинг кўпчилиги «Дун-ёнинг ишлари», «Икки эшик

ораси», «Ўзбеклар» син-га-ри машур асарлардаги қаҳрамонлар прототи-пи ҳисобланади), эътиборли жойлар (масалан, «Баҳор қайтмайди» кассасидаги «Қонқус» ариги) адиб ис-тиқомат қилаётган хонадон, шахсий ижодхонаси, қола-верса, гўзал Тошкент ша-ҳаримиз, жаннатонанд юр-тимизнинг турфа манзар-ларини ҳам баҳоли қудрат акс эттиришининг имкони бор.

Машҳур ёзувчи Ўткир Хошимов ҳақида фильм яратишни ният қилганлар учун аслида жуда кўп «ма-териал» мавжуд. Деялик, неча ўн йиллардан буй-н телетомошбабинлар ойна-оркали эсимли адибимиз-ни ҳар ҳафта телевидор-да кўрадим. Томошабинлар-га жуда қаттиқ таъсир қилган «эпизод»-лари қачонки Ўткир ақалининг китобхона-дан билан ижодий урчуш-уларни ўзгани ҳам телевидор-да кўп намойиш этилган. Уша тасмалардан ҳам фойдал-лаш мақсада мувофиқ эмасми! Фильм тақдими-да Ўзбекистон Қаҳрамони Эркин Воҳидов жиддий бир тақлиф киритди.

Фильм сўнггида юртимиз мустақиллигининг ўн йил-лиги муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Карим-ов Ўткир Хошимовга «Буюк хизматлари учун» орденини топишарган пайти акс эттирилган ажиб-и хотима бўлган.

Албатта, фильми бугун-ги маънавий ҳаётимизда ўзига хос воқеа сифатида баҳолаш мумкин. Тақдимот маросимида иштирок этган таниқли ёзувчи ва шоир-лар Эркин Воҳидов, Хур-шид Дўстмуҳаммад, Си-роҳиддин Сайид, Анвар Обиджон, Шариф Сали-мов, Азим Сунон, Тўхтамур-од Тошев ва бошқалар машҳур фильм ҳақида му-хтасар фикрларини баён эт-дилар.

Бироқ, бор-ўйги йигир-ма беш дақиқа фильм-да улкан ижодкорнинг бу-тун сиймосини гавдаланти-риш қийин. Шу ўринда кўнгилдан кечган айрим фикрларни қозоғга кўчир-дим. Фильм бугунги замон-дошлар учун тушунарли. Ҳаммамиз Ўткир ақани

Ў.Хошимовнинг фақат адиб сифатида эмас, ўз юр-тининг фидойи фарзанди си-фатида ватанимиз истиқ-лоли арафасидаги жўшқин ва жасоратли фаолияти-нинг ўзи алоҳида фильмга лойиқ. Бундан ташқари, ёзувчи ҳақидаги ҳужжатли фильмда адабиёт ихлос-мандлари ҳам ўзига хос равишда кўринсалар, баҳс-мунозарали суҳбат-лари жонли тарзда берил-са, нур устига нур бўлур эди. Китобхоналарга сўз берил-са, ўзлари сеvim ўқиган асарлари, улардан олган таассуротлари ҳақида ис-талганча тўлиб-тошиб га-пиришлари мум-кин...

Бугунги ўтиш даврида адаби-ёт зиммасига ҳам улкан ва зал-ворли масъулият юкланаётган-дан кўз юмиб бўлмади. Сўзи-миз аввалда баён қилгани-миздек - адаби-ёт дурдоналари-ни сира кечиктирмасдан лотин алифбосига асос-ланган ёзувда қайта нашр этишининг мавриди аллақа-қаранган. Бу жараён ҳам ўзига хос тарих бўлиб қолажак. Модомки, янги алифбода саводи чиқаёт-ган авлод ҳам ота-онаси баҳраманд бўлган маъна-вий сарнамалардан тез-роқ баҳра олиш учун керак бўлса ўша «эски» алиф-бо-мизни ўрганишга бори-шаётган ва айна пайтда жонқуяр ноширлар шу «бўшлик»ни тўлдириш йўлида астойдил кураш-лаётган экан, бу жараён-ларни ҳам айна шунга ўх-ша фильмларга «кири-тиб» қўйиш ортқалиқ қилмас.

Демокчиманки, мазкур ҳужжатли фильми ҳали анча бойитса бўлади. Буладигина эмас, балки бу - зарурат қамдир. Бунга эса ҳозир исталганча им-кон топса бўлади.

Савоб қилсанг - бутун қил, деган мақол жуда то-пили айтилган. Бу кун яна бир бор «қалбимга қулқ солиб» ушбу қоралмалар-ни қозоғга туширдим. Мо-домки, маънавий ҳазина-миз нечоғли бойлигини қанчалик ифтихор туйғу-сини ҳис этсам, уни янада салмоқ ила бойитаётган ба-добротқ адибларимиз ҳақида ҳам мухтасарроқ, тўлиқроқ, салмоқлироқ фильмлар яратсақ яхши бўларди.

Тўлкин ЭШБЕК

Умрингузга барака!

Бу фаний дунёда қувонч ва ташвиш эги-зак экан. Утган йили неваро тўйини ўтказган ҳамкасбимиз бир ойча муқаддам бахтсиз ҳодисага учраб, оёғи қаттиқ шикастланди. Шифохонада бир ой даволангач, гипс қўйиб, уйга рухсат бердилар. Яқинда ундан хол-ахвол сурагани бордим. Бир оз суҳбатла-шиб қайтар чоғимда қаламқаш дўстим «Жи-

тада машҳур журналист, ёзувчи, шоирлар — Холбек Едгоров, Мақсуд Қориев, Ҳабиб Нўрмон, Анвар Эшонов, Муҳиддин Жалолов, Усмонов Юсуфов, Утқам Усмонов билан бирга ишлашнинг, улардан ўрганганим ўзи катта бахт-ку! 30 йилдан ортиқ олдинга қоррек-тор, сўнгра ходим, кейин адиблик қотиб, хат-лар бўлими мудири, пойтахт область муби-ри бўлиб ишлаб, ажиб очерк, ҳажвия, ҳикоя, лаҳза, танқидий мақолалар, фелетонлар эълон қилди. Унинг хизматлари бир неча бор муносиб тақдирланди.

— Мен Абдунабини 30 йил-дан бери яхши биламан, — дей-ди меҳнат фахрийси, жафоқаш журналист, «Ўзбекистон овози»-нинг Қорақалпоғистон бўйича махсус мубири Реймибой ога Ешимбетов. — Ута қуюнчақ, зуқко, изланувчан. Шу фазилат-лари уни моҳир журналист ва ҳикоятчи, қўли очик инсон даражасига кўтарди. Қай бир мавзунга ёритишдан аввал шунга оид адабиётлар, илмий ишларни чу-қур ўрганди. Кейин эса уни ёзишга кириша-ди. Уларидан ҳам бўлганман. Ниҳоятда са-ранжом-саришта. Уч-тўрт хунар соҳиб. Шу боис қўпича ҳикоялари «Уста Нави» имзоси билан эълон қилинади.

Унинг ижодий маҳсул-ларидан баъзилари «Ми-ниатюралар театри»да ўйналган. Бир гуруҳ ижодкорлар муаллифи-да босилган 3 та тўпламдан Уста Навининг энг сара ҳикоя, ҳажвия-лари ўрин олган. Янги йил арафасида эса «Илгит боши омон бўлса...», «Оқан дарё оқаверади тўпламлар-да» илмий-бадиий китоби ўқувларга ҳужмага ҳаво-ла этилди. «Тафаккур гулшани» китобидаги бир неча боблари русчадан ўзбекчага ўтир-ган. «Осмон тўла фаршга», «Келинг, бир... ўпайшайлик» тўпламлари босмаҳонага топши-риб қўйилган.

— Нақшбандий бобомизнинг «Дилинг ёрда, қўлинг ишда бўлсин!» деган нақлига амал қилиб яшаган инсон, айниқса, бизнинг жан-натимисол ери, суви бор юртимизда ҳеч қачон хор бўлмайди, — дейди ҳозирда «Ишон» га-зетасида муҳаррир ўринбосари бўлиб ишла-ётган Абдунаби ақа, — бироқ кўнгли очлиги, қашшоқлиги, ёлғизлигидан Яратганининг ўзи асрашин!

— Бир йилгити қирқ хунар оз, илм олиш билан бирга уч-тўрт касбининг бошини уш-ланганлар. Еру дўстлар, қариндошларингизга меҳр-оқибатли бўлинглар. Ушанда кам бўлмайси!»

— Отамнинг бу сўзлари қалбимда муҳр-ланиб қолган, — дейди Абдунаби ақа. Шу боис у уч-тўрт хунарли бўлди. Севган касби муҳбирликни ниҳоятда ёзозлаб, республи-кага танилган журналистлардан бири бўлиб етишди.

— Ахир «Ўзбекистон овози»дек отахон газа-е-тишди.

Файзулла ИСАЕВ

ҲОРМАНТ, УСТА

У ўрта мактабни битиргач ҳарбий хиз-матга отланди. Уч йилдан сўнг она шаҳрига қайтди. Шу йили «Совет Ўзбекистони» га-зетасига ишга кирди. У ёзган шеър, лаҳза, репортаж, ҳикоялар область, республика га-зеталарида чиқиб турибди. Турли мавзулар-да ёзилган «Яна резерв ҳақида», «Имтиҳон», «Ҳасан-Ҳусанлар», «Чемпион», «Утган кунлар», «Ота ўғли» каби ўнлаб мақола ва ҳикоялари газетхонлар томонидан сеvim ўқилди...

Давр шиддатли, умр оқар сув экан. Шу лаҳза чиққанидан сўнг 33 йил ҳам ўтиб ке-тибди. Уша даврдаги қурдошдан, отахон га-зетасида ўн беш йил бирга ишлашган ҳамкас-бим Абдунаби Маннопов эндиликда олти-шинчи баҳорини қаршилайпти.

Кўзлари тийрак, қадамидан ҳали ҳам ўт қақнайди. Фикрлари теран, мушоҳадага бой, қувонқ, ҳазили ёқтирадиган журналист билан ишлаган ҳар бир ёш қаламқаш фахр-ланса арийдди.

Курсдошим хонадонидан кўп мартаба бўлиб, падали бузуқворлари — уруш но-гирони Абдуҳамбор ота, оналари Лутфинона аянинг кўп ибратли сўзларини (уларни Оллоҳ ўз раҳматига олсин) эшитганман.

— Бир йилгити қирқ хунар оз, илм олиш билан бирга уч-тўрт касбининг бошини уш-ланганлар. Еру дўстлар, қариндошларингизга меҳр-оқибатли бўлинглар. Ушанда кам бўлмайси!»

— Отамнинг бу сўзлари қалбимда муҳр-ланиб қолган, — дейди Абдунаби ақа. Шу боис у уч-тўрт хунарли бўлди. Севган касби муҳбирликни ниҳоятда ёзозлаб, республи-кага танилган журналистлардан бири бўлиб етишди.

— Ахир «Ўзбекистон овози»дек отахон газа-е-тишди.

Файзулла ИСАЕВ

НАВИ!

қилиб яшаган инсон, айниқса, бизнинг жан-натимисол ери, суви бор юртимизда ҳеч қачон хор бўлмайди, — дейди ҳозирда «Ишон» га-зетасида муҳаррир ўринбосари бўлиб ишла-ётган Абдунаби ақа, — бироқ кўнгли очлиги, қашшоқлиги, ёлғизлигидан Яратганининг ўзи асрашин!

— Отамнинг бу сўзлари қалбимда муҳр-ланиб қолган, — дейди Абдунаби ақа. Шу боис у уч-тўрт хунарли бўлди. Севган касби муҳбирликни ниҳоятда ёзозлаб, республи-кага танилган журналистлардан бири бўлиб етишди.

— Ахир «Ўзбекистон овози»дек отахон газа-е-тишди.

Файзулла ИСАЕВ

Осиё кубоғи

Қаршининг «Насаф» жамоаси Осиё чемпионлари кубогининг ярим финал баҳсларида иштирок этиш учун Эрон пойтахти Техрон шаҳрига жўнаб кетди. Мубҳиримиз сафар ол-дидан жамоа Бош мураббийси За-фар Ҳакимов билан суҳбатлашди.

— Нуфузли мусобақа олдидан жамоанинг кайфияти қандай? — Маълумки, шу йил феврал ойида Абу-Дабида бўлиб ўтган чорак финал ўйинлари биз учун жиддий сабоқ бўлди. Айниқса, Осиёнинг номдор жамоалари билан куч синашиш осон кечмади. «Ал-Қуввайт», «Истиклол» (Техрон), жамоала-ри билан дурагн натижага эришиб, «Ал-Ваҳда»дан 2:1 ҳисобида устун келдик. Бу мамлакат Х1-миллий чемпионатининг илк ўйинларига ҳам ижобий таъсир этди.

«НАСАФ» ҲАЛ ҚИЛУВЧИ КУРАШДА

«Нефчи» ва «Металлург» жамоалари билан бўлиб ўтган ўйинларда 2:0 ҳисоб-ларида ғалаба қозондик. Бироқ, Зараф-шон шаҳрида «Қизилқум»га 1:0 ҳисоби-да имконият бой берилди. Биз бундан тегилли ҳулоса чиқариб, қитъа чемпи-онлари ярим финалда ўз сўзимизни айт-амиз, албатта. Зеро шу кунларда йи-гитларимизнинг руҳи баянда, кайфияти яхши. Мақсад кўпминг сонли муҳлис-лар ишончини оқлаш, ўзбек футболни нималарга қодирлигини амалда намой-иш этиш.

— «Сувон Самсунг», «Анианг» жа-моалари «Насаф» учун унчалик та-ниш эмас... — Нима демокчи эканингизни англа-дим. Биз чорак финалда «Истиклол» билан танишган бўлсак-да, бироқ, техрон-лик футболчилар маҳоратига қойил қол-ганимиз. Жанубий Кореянинг юқорида номлари номлари қайд этилган икки ко-мандаси бизга даржақайт нотаниш. Ле-кин шунинг биланмики, ҳар иккала жа-моада Корея тарма жамоасининг отақчи ўйинчилари бор. Шунинг ўзи ҳам ол-динда жиддий имтиҳонлар турганини курсатади.

— Бу имтиҳондан ўтишга жамоа-да куч ва маҳорат етарлими? — Албатта, имкониятимиз бор. Дар-возани ишончи қалқонимиз Пётр Ги-

зимчук кўриқласа, химояда - Рустам Ҳакимов, Шухрат Мамажонов, Бахтиёр Қамбаралив, Бахтиёр Намозов, Асрор Аликулов, ярим химояда - Рўзқул Бер-диев, Нўрмон Хасанов, Шухрат Раҳмон-қуллов, Баҳодир Аннаматов, ҳужумда - Зафар Холмуродов, Ойбек Усмоновжа-ев, Шухрат Тошпўлатов тўп суришади. Бундан ташқари, тажрибали Андрей За-харов, Диршод Мавлонов, Жалол Жу-машев, Нуррали Сулонов, Жасур Ҳам-раев, Камол Кенжаевларнинг ҳам қуни-га таянамиз.

— Таркиб жанговарлиги кўриниб турибди. Бу рақобат муҳитини ҳам вузудга келтиради... — Ҳа, жамоамизда ҳар чиққанда бир ўринга икки — учтадан ўйнай оладиган футболчи тўғри келади. Бу яхши ўйин кўрсата оладиган, формада бўлган ўйнайдиғина асосий таркибда 90 дақиқа

ўйнашга имкон берилди деганидир. Бошқача айтганда, бизда захира муам-моси ҳал этилган. Бу ишда қумаклаш-гани учун вилоят ҳокимлиги ва ҳомий-ларимиздан миннатдоримиз.

— Футбол баҳси ўтказиладиган стадион ва ўйин вақти ҳам бизни қизиқтиради. — Учрашувлар Техронда 120 минг то-мошабинни ўз бағрига сиғдирадиган «Озоди» стадионидан бўлиб ўтади. Биз дастлаб 3 апрел кунни 16.30 да «Сувон Самсунг» билан куч синашамиз. Соат 20.00да эса «Истиклол» ва «Анианг» жа-моалари майдонга тушади. 5 апрелда эса 16.30да 3-ўрин соҳибни, соат 20.00 да эса Осиёнинг янги чемпиони ниқ-лаб берадиган ўйинлар бошланади.

— Мурокасиз жанларда голиблик кучлиларнинг қулисига насиб эт-ади. Бу ўйинларда муҳлислар ишон-чи ва умиди «Насаф» билан бир-дир! Сизга омад ёр, зафар ҳамроҳ бўлсин! — Раҳмат! Биз ҳам Осиё майдонла-рида ўзбек футболни шарфини химоя этаётганимиз, ортимизда миллионлаб муҳлислар турганини асло унутмаймиз. Юзимиз ёруғ бўлишидан умидворим.

Хусан ТЕМИРОВ,
Қарши «Хуррият» учун махсус тайёрланди.

КИМ ЧЕМПИОН БУЛАДИ?

Бу саволнинг жавоби янада мураккаблашмоқда

Аргентина термаси ўз уйи-да Камерун билан зўрға дурагн ўйнади. 90-йилги Италия чемпионатидаги нати-жа (Аргентина—Камерун 1:2) тасодиф эмаслиги шик-коҳл сезилди. Футбол би-лагонлари Португалия тер-масини чемпионатнинг кашфиёти бўлади, дейиш-ганди. Афуски, «кашифёт» саналаётган Фигунинг юр-душлари Финляндиядан шармандали мағлубиятни (4:1) учради. Испания эса саралашдан ўтолган Гол-ландиядан аламли мағлу-бият билан қайтди. Кейинги пайларда тил-га тушиб қолган нигерия-

HURRIYAT Sport

Нугоҳ

Охириги ўн йилликда Эрон футбол эришган энг юксак муваффақият қайси? Ана шу саволга кўпчилик эронликлар мамлакат терма командасининг Австралия командасидек қучли тўсиқдан ўтиб, 1998 йилда Францияда ўтган Жаҳон кубоғи мусобақасида иштирок этиш ҳуқуқини қўлга киритгани ҳамда финал баҳсида АКШ терма командаси устидан устуликка эришганини эслаб жа-ваб қайтардилар.

Мамлакат футбол терма командаси 1998 йилда Бангкокда ўтган Осиё ўйинларида ҳам юксак шохсу-пага кўтарилиб, олтин медални қўлга киритди.

Европадаги профессионал футбол клубларида ўйнаётган таниқли Эрон футболчилари сонин тобора ортиб бормоқда. Жуылдан, Али Доин ва Карим Боқирий Германиянинг «Армини» Били фелд», «Байрон Моник», «Херто Берлин» клубларида. Меҳди Маҳданий КИФ «Гамбург» Азиянинг «Кёльн» Пошозода ва шу мамлакат-вер Кузен» клу-Миносанд Авст-Гратс», Раҳмон Ризоий Италиянинг «Пружа» клубида тўра сўраётгани ҳам Эрон футбол-ининг сўнгги ўн йилликда эришган улкан ютуқлари сирасига қиради.

Осиё минг-футбол мусобақаларида ҳам Эрон жамоаси муваффақиятли иштирок эт-моқда. Жамоа бу баҳсларда ўш марабато голибликни қўлга киритди. Жуылдан, Осиё-да мамлакат клублари ҳам жиддий рақиб ҳисобланади.

1999 йилда Осиё кубоғи мусо-бақаларида Эрон терма командаси учинчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлди, Худодод Азизий ва Али Доин 1998 ва 1999 йилларда Осиё мингтақасининг энг яхши ўйинчилари деб танилдилар.

Ажабо!

Бу воқеа 1999 йилда бошланган эди, деб ўз ҳикоясини бошлади Бирлашган Араб амирликлари мил-лий терма жамоаси футболчиси Ясир Салим. — У вақтларда укам футбол оламига энди кириб келган эди. Унинг ёши эндигина 19да бўлиб, илк бора ёш ҳаваскор футболчилар би-лан Осиё кубоғи баҳсларида катна-шиш учун Қувейт шаҳри томон йўл олди. Кескин ўтган мусобақада улар-нинг жамоаси 2-ўринни эгаллади. Мен онам билан укамни кутиб олиш учун аэропортга чиқдим.

Йилда келаятганимизда укам мен-га Қувейтга рўй берган бир воқеани айтиб берди. Унинг айтишича, жа-моаси билан меҳмонхонада дам ола-ётган кезларида укам Иброҳимнинг кўзи кровати ёнидан уни таъқиб қилаётган илонга тушган. У шу захо-

қуни ўша оиладан ўч слишини айт-ди. Мен илонни қопга солиб, икки қақирим наридаги сувга оқизиб кел-дим.

Орадан бир йил ўтди. 2000 йл-нинг 21 октябрь кунини бизга Мисрда яшовчи тоғамниқидан маъшум хабар келди. Тоғам юраги ёмонлиги сабаб-ли оламдан ўтибди. Оғламиз билан Миср томон йўл олдик. Орадан 2 кун ўтди. Мен онамнинг фарёидан уй-ғониб кетдим. Ушанда соат тунги 3 эди. Не кўз билан кўрайки, укам жон-сиз ётарди. Маълум бўлишича, укам-нинг юраги ёрилиб ўлган экан. Онам кечқурун укам ва мен ётган хонадан ўша бир йил муқаддам мен сувга оқизиб келган илон чиқиб келаят-ганини кўрибди. Юраги ғаш бўлиб, биз ётган хонага кирса, укамнинг жони узилган экан, лекин уни илон қақма-

ти меҳмонхона ходимларини қақир-ган. Улар илонни хонадан олиб чи-қиб кетишган.

Эртаси кунни мусобақа аяқунлангач, улар қийим алмаштириш хонасига киришган. Шу вақт унинг дўсти Му-ҳаммад тикилиб туриб укам Ибро-ҳимга тикилиб турган илонни курсат-ган. Улар тезда қийиниш хонасидан чиқиб кетишган. Бу гапни укам ҳай-ратомуз тарзда гапириб берди. Са-баби, у илондан жуда ҳам қўрқар эди. Мен уни тинчлантириш мақса-дида, «Бу шунчаки тасодиф бўлса ке-рак, кўп ўйлайверма», дедим.

Уйга келдик. Иброҳим қийинла-рини алмаштириш учун уйга — ўз хо-насига кириб кетди. Қутилмаганда укамнинг бақирган овози эшитилди. Биз зудлик билан унинг хонасига кирдик. Шунда Иброҳимга тикилиб турган қора илонга кўзимиз тушди. Илон Иброҳимнинг сўмқасидан чи-қибди. Мен уни секинлик билан бо-шидан ушладим ва уни сўйиб таш-ламоқчи бўлдим. Лекин онам илонни ўлдириб бўлмаслигини, агар ўлдир-са, унинг авлодлари албатта бир

ган эди. Шундай қилиб, укам Ибро-ҳим 20 ёшида оламдан кўз юмди. У Мисрда биз билан бирга келган эди, аммо қайтганда биз унинг жонсиз жасадини тобурда олиб келдик. Дафн маросими ўтди. Лекин онам кечла-ри алаҳсариб, «Илон, илон Иброҳим-ини ўлдираяпти», деб гапирадиган бўлиб қолдилар.

Укамни ерга қўйганимиздан бир ой ўтгач, онам «Иброҳимнинг юраги ёрилиб ўлмаган, уни ўша қора илон қақиб ўлдирган» деб тўриб олдилар. Қариндош-уруғлар билан тўплани-шиб, қабрни очишга, укамни ҳақиқат-дан илон қақиб ўлдирганини йўқми билиш учун шундай қилишга қарор қилдик. Гарчи бу иш муулмончилик-ка тўғри келмаса-да, қабр очилди, онам дахшатдан чинкириб юборди-лар. Сабаби, Иброҳимнинг ёнида ўша қора илон жонсиз ётарди.

Бу воқеани кўрганлар илоннинг Иброҳим Салимга ошиқ бўлганлиги-ни айтишди.

Араб тилидан Муҳаммад МУҲИДИННОВА таржимаси

Роса 57 кундан сўнг Япония ва Корея майдон-ларида футбол бўйича Жаҳон чемпионатига старт берилди. Ана шу ўзига хос байрамни миллионлаб футбол фанатла-ри кун санаб кутиб чо-ди. Зеро, бу гапчи чемпи-онат, айтиш мумкинки, бир қадар тасовиллашган, ҳисоб-китобларга қурилган ўйинлардан иборат бўлади. Шунинг учун ҳам жаҳон матбуоти тур-ли хил баҳоратларни, таҳминларни илгари су-ришдан чарчамаяпти.

Чемпионатга айланма олган терма жамоалар ўртасидаги ўртқоқлик ун-дорларини футболчи бо-шқаруларнинг бироз ило-шланишига кўрсатди. Масалан, имкониятлари ўта юқори баҳоланаётган

Мирзойён

Эрон

Мутлола

Дунда нима кўп, китоб кўп. Ишонмасангиз...
Ана энди, китобларнинг кўплиги, ранг-баранг-лигию, харидорнинг турфа наشرлар орасида хангу манглигини томоша қилинг. Шоири Омон Матжоннинг "Кўёш соати" номи билан китобиди "Бу дўкнога хар ким ўз тарозуни олиб киради", деган ибораси мағзини чақинг.

маси ҳам тайёр бўлди. Машхур адабиётшунос олим Маҳкам Маҳмудов ва дилбар шoir Маъруф Жалил назаридан ўтиб, китобча ҳолида чоп этилиши аниқ бўлиб қолди. Бироқ шу аснода шериёт осмониди буюрлар турди, момақалдиорлар гўмбирлаб, чакмоқлар чақди ва... ижод оламига ўзбек адабиётининг яна бир навқирон авлоди: Шавкат Раҳмон, Усмон Азим, Хуршид Даврон, Азим Суян, Эркин Аъзамов, Мурод Муҳаммад Дўст, Баҳодир Муродали, Тоғай Мурод сингари ўзига хос овозли каламкашлар кириб келди. Сездим, бу фаслда биз битган баъз атра акриқниқидан ўзга эмас. Вақтида этаник ёлмоққа қарор қилдим. Ноширлардан биринчи китобим кўлэмасини қайтариб олдим ва ишдан ҳам бўшаб йўлни оsonроқ соҳа туолган журналистикага бурдим.

ЖИМ

шриётида чоп этилган "Журналист бўлмоқчимисиз?" номи билан китобиди қўлига олиб, бироқ алла айтган она ўз қалбини очиб бўзлайди, деганларидай, шу жажжи (бор-йўри 1,625 босма табоқ) китобча кўлэмасини кўлимга олдим-у (камина рисолачага масъул муҳаррирлик қилган) жоридида Фидлар хаблдан келди.

Уйлаб кўрсам, бунга асос бор экан. Хар қалай, тенгдош ва биздан олдинги журналистлар авлоди (шу каторда китобча муаллифи ҳам) "Введение в журналистику", "Для начинающего журналиста", "Публицистика и политика" деб номланган, адабиётнинг партиейлиги, "матбуот партиейлиги" қудратли курули" эканлиги ҳақидаги голяр билан сурорилган асарлар, комфирқанг турли сьездлар материалларида публицистиканинг аҳамияти, журналистнинг жамиятдаги ролига доир иктибослар билан шиширилган "дарслик" исқанжасида муло бўлдиқ. Бундай иктибосликлардан, гошишнликдан холи бўлган рисолалар дилимиз тубидати энг аширон озулардан эди.

"Журналист бўлмоқчимисиз?" ни ўқиб чиқдим, булар экан-ку, узундан-узук ҳамду саноларсиз, "цитата"ларсиз ҳам, дея ичимда кувондим.

Ха, булар экан. Қисқа, лўнда, оддий жумлаларда журналистикани, журналистлик касбини тушунтириб бериш, уктириш мумкин экан.

Муаллиф рисолати етти бобга бўлди. Хар бир боб алоҳида залворга эга. Боблар эса бир неча аниқ савол-сарлавлалардан ташкил топган.

Савол-сарлавлалар жўн туюлса-да, оханрабо-си бор, ўзига тортдан ўқувчини. Қўлига эндиғина қалам тутиб, ижод деб номланган соҳир остонада шайлаиб турган хаваскорни ҳам, бу маконда тилга тушган "профессионал" ни ҳам уйлалашга ундайди.

Рисола муаллифи бировага хеч нарсани ўргат-кин қарашларидан "қатлама жумлалар" ясаб ми-янигаза тилиштирмайди. У безоргани энингизга ўтириб, малол келтирмайгина Сизни саволга тутта бошлайди. Бейхитёр унинг суҳбатдошига, сир-дошига айлаиб қолганингизни сезмай ҳам қола-си.

Муаллиф дастлаб "Ким журналист бўла олади?" деган умумий савол қўяди. У бу саволни Сизга бердимки ёки ўзидан сурдимки, сезмайсиз. Сабоби у саволга ўзи жавоб беришдан бошлай-ди гапни. Бироқ унинг мулловолири саволдан-саволга аниқлашиб, фаслашиб бораверди. Маса-лан, "Журналистлик қандай бошланади?", "Кўзи-нги нима?", "Журналистнинг таърифи қандай?", "Қайси газетанинг муаллифисиз?", "Хар кун ёз-яп-сизми?", "Дарвоқе, газета ўқийсизми?", "Мақо-лангизни қайта ўқийсизми?", "Сарлавлани ким топ-ди?", "Рукн ва тағарлавланинг юки нима?", "Жанр имжониятларидан хабардормисиз?", "Савол бериш-ни биласизми?", "Нечта кунун бор?", "Эркинлик қонунга сунайдими?", "Журналист шахси нима-ларда акс этади?", "Ўзостингиз ким?", "Касб одо-би нима?", "Журналист жамиятга нима бера ола-ди?" ва ҳоказо.

Шубҳасиз, журналистика ҳақидаги тасавуруларимиз ҳам саволдан саволга оидланганиб, ҳавойи хою хаваслар билан журналистиканинг муқаддас даргоҳига кириб бўлмаслигини, борди-ю кириб қол-ган тақдиримизда ҳам узок ва юксак парвозларга жетди қилиш фойдасиз эканлигини хис қилиб қола-ми.

Энди ўзимизни ўзимиз саволга тутта бошлай-миз. Турган гапни, "Мен асли, (тўғрироғи) асл журналист бўла оламки? Борди-ю, журналисти-кага кириб қолган тақдиримда ҳам жамиятга на-фиси теккулик, ижодкор сифатида ёрқин қиёфа касб эта биламинми?" деган мулоҳазалар виждонимиз билан довлаша бошлайди.

Гап бориб виждонга тақалди, тэн олай. 1970 йилларнинг боши. Камина ҳам ўн синфни битири-б, машхур қалам соҳиб бўлиш иштиёки билан пойтахтга келдим. Ўзасторим Наазир Сафаров ва Қамчибек Қонанжигар бегараз ёрдам ва йўл-йўл-лик билан талаба бўлиди. Гафур Ғулом ноқили Адабийёт ва санъат нашриётига ишга ҳам жой-лашдим. Кўп ўтмай илк шьёрлар туллашим кўлэм-

ЖУРНАЛИСТ

ролмайди... журналист бўла олади".
Мутахассисларнинг фикрича, истеъдодли ки-шиларнинг кўпчилиги ўзидеги лаёқатни сезмай яшаб ўтиб кетаркан. Ундайлар орасида журнали-стлар йўқ дейсизми?

Муаллиф шуни назарда тутганини, журналист-лик қандай бошланади, деган саволни алоҳида масала қилиб қўяди ва ўқувчини оғоҳ этади: "...қўнғилда кимгадир ихзор этмагунингизга қадр сизга тинчлик бермавтан нимадир пайдо бўлди-ми ва ўшани қоргоза туширишга уриниб қўрдин-гизми — журналисти-ка бошланди дейве-рик".

Мақтаб партерсида ўтирган ёки китоб-дафтарини истамай-гина устун миҳига илтиб, отаси олиб бер-ган ориқчина ситигр ёки қўйни олдиға со-либ, белдағи қийикқа суви қочган яримта ҳам ва қалампир-тузни жойлаб, ўтлоққа ўрмалайтган ёки тушдан кейин онасининг ўрнига гуза чопик қилиш унун катмонини елқига ташлаб далага ошиқайётган укам, синглим гафлат босмасинки, Сенинг вуж-дингда бўлғуси буюқ публицист, журналист қони оқабтан бўлиши мумкин.

Хавлигда молнинг қоринчи хар кунчи ногора қилиб семиртириш ёки раис бува ахратиб бер-ган гектардан "фалон тонна палта топширамиз" деган фикрдан ташқари, зўр журналист бўламан,

ОЛАДИ?

одамларнинг хавасини келтириб "Халқ сўзи", "Хур-рият", "Можият", "Вашингтон пост", "Шигель" га-зеталарида, "Уза", "Жаҳон", "Ассоейтед пресс" ахборот агентлиқларида, "Узтелерадиокомпания", "Озодлик", "Озод Европа", "Би Би Си" радиосида хизмат қиламан. Халким, Ватаним, озод мамла-катим ҳақида энг ҳаққоний, энг холис, энг дол-зарб янгилик ва ахборотларни мен, фақат мен тарқатаман, деган қизиқиш, орау бот-бот чақнаб бўлган... жамиятга, жамиятга, жамиятга қўриқчи касб эгаси... Журналист омика билан муттасил гапла-шишга тушасан. Сарлавлани қарашлари, нуқта-назарлари, интеллектуал салоҳиятини умумлаш-тириб юзага чиқара олади.

Абдунаби БОЙҚЎЗИЕВ

Қино

Бадий тажрибани ўрганиш, муайян асарларга баҳо бериш ижодкор устохонасига мурожаат этишдан бошланади. Бу айниқса, кино санъати ҳақида сўз борганда яққол кўзга ташланади. Биз ярим асрдан ошдиқроқ вақт ўтган бўлса-да, хали хануз "Тонг олдида" (1933), "Тоқир ва Зўра" (1946), "Алишер Навоий" (1948), "Ма-халлада дув-дура гап" каби ўзбек кино сурдонларига қайта-қайта мурожаат этамиз. Уларнинг бадияти, те-ран мазмун-моҳияти ҳақида фикр юритишга, уларни ба-тафсил таҳлил қилишга интиламиз. Бу санъат намуна-лари қаторига ҳақли равишда "Сен етим эмассан" (1962) бадий фильмининг ҳам қўйишимиз мумкин. 40 йил давомията филь-минг эстетик аҳамияти йўқолма-ди, говайи теранлигига пугур ет-мади. Янги-янги авлод уни қўриш-га ошқидди, муруватли ҳамша-харларимиз Шоҳмад Шоҳамудов ва Баҳри Ақромовнинг инсоний-лик жасоратидан завқ олади, ва-тандошлари билан фахрланади. Буни алоҳида таъкидлаб ўтаётга-нимиз бежиз эмас. Зеро, миллий кинематографиямизнинг дурдона асарига тош отадиғанлар, уни ҳаётдан "йирок"лигини исбот қилмоқчи бўлганлар ҳам унчаб турбиди.

Хўш, бу асарнинг му-вафақияти нимада? Не сабабдан унинг қиймати йил-дан-йилга ор-тиб борапти? Бу савол-ларга жавоб беришда авва-ло, фильм мав-з у с и н и г ҳаётлиги, сценарий ҳаққонийлиги, пухталиги, ре-жиссура равонлиги, тасвир нафислиги, ижро та-сирчанлигини таъкидлаган бўлардим. Атоқли адиб Раҳмат Файзий ўз замондоши ҳақида аввал очерк, сўнг хикоя, кейинроқ сценарий ёзиб, кинонинг катта ижодий гуруҳига илҳом бериши, режиссёр Шухрат Аббосовнинг тинимсиз ижодий изланишлари, та-сирчан, ҳаяжонли кадрлар орқали ўзбек кино сур-донларидан бирининг яратилишига омил бўлди.

Фильмда ёш қаҳрамонлар ролини ўйнашни иста-ган болалар жуда кўп бўлди. Шухрат Аббосов бир-бирдан ақли, ёқимтой болақайларнинг хар бири билан учрашиб, суҳбат қуриб, сивовдан ўтказиб, ўзи-нинг қаҳрамонларини танлаб олди. Тасвирчи Хотам Файзиев режиссёр ва расомлар билан ишлаб уруш йилларининг ўзига хос ҳаётини ҳамшира ҳаракатдаги ка-мераси қўлигада тасмаларга муҳрай олди. Фотима я-ролини ўйнаган Лutfихоним Саримсоқова бир гал Қўча-даги уйларида учрашганимизда: "Хотамжон барака топ-син, жуда талабчан, касбини севадиган, нозик дидли оператор-да! Хар бир кадрни пухта тайёрлаши, актёр-

ларнинг камера олдида эркин ҳаракат қилишига имкон бериши, чирокларни усталик билан қўйишга қойил қола-ман-да! Тўғриси айтсам, баъзан тасвирга олишининг турли йўллари синиб қўраверганда бизни чирокнинг ўткир нурули остида узок ушлаб турганда эътироз билдирган вақтларимиз ҳам бўлган. Лекин худди ўша эпизодни экранда кўрганимизда оператор ҳок эканлиги-га кўп бор амин бўлганмиз" — деб Хотам Файзиевнинг маҳоратига юксак баҳо берган эдилар.

Муаллиф Раҳмат Файзий 1973 йилнинг кен кузида "Хазрати инсон" романи қўлэмасини бизга берганлари-

керак, деб ўйлаб қоламан. Хар қалай, "Сен етим эмас-сан" фильмининг ижодий гуруҳи ҳам Раҳмат ақанинг ижодхонасида, меҳмонхонасида, саҳна кенг ҳовлиси-да, меҳмонхўст меҳмонлар ҳузурда сценарийни қўли-га етказиб ижро этиш давларини унутмаган бўлса-лар керак. Ишончинг қилма, бу асар халқро кино-фильмларга тақдим этилганида неча-неча олий со-вринлар олишга муяссар бўларди. Мукаммал сцена-рий, нозик, нафис бадий шакллар, қучли режиссура, актёрлар маҳорати, юксак савиядаги тасвирий овоз-ли воситалар халқро кўрик ҳаётининг эътиборини тортишни аниқ эди. Лекин шурол-лар даврида республикаларда яра-тилган фильмларнинг халқро ки-нофильмларга юбориш хохла-ри девори учрамас эди. Эсимда, фильмин Москвадаги "Ударник" киноватрида кўрганимизда зал-даги томошабинлар ўринларидан туриб ҳаётий асарни қарсақлар билан олишлаган эдилар. Бер-лин, Куала-Лумпур, Пекин, Брюс-сель, Париж, Амстердам, Люксе-мбург, Бухарест шаҳарларида ма-ъруза қилганимиз-

ЕВРОПАНИ ЯОЯ ҚИЯТАН САНЪАТ

да "Сценарийни Лут-фиixon ая ва Обид ака-га мослаб ёзганим тўри бўлган экан. Улар ижросида Фотима ва Маҳкам ақани қуриб тургандек бўлдим", — деб ижрочиларга мин-натдорчилик сўзларини айтгандилар. Атоқли

адиб кинодан, унинг захматқашлари, айниқса, ўткир зе-ҳри Шухрат Аббосовдан миннатдор эдилар. Уша дақиқаларни эслаб, тасаввур этиб, киностудия-да ўтказган давлар, актёрларнинг ҳаққий санъати, ёзув-чиға илҳом беришига қолмай, муайян болларнинг йўна-лиши, воқеалар ечимини топишга ҳам қўмақлашган бўлса

коралган) излаб топиб, учрашув ташкил этиш, теле-курсувлар тайёрлаш зарур. Биз бу саволни ишда иштирок этишни орзу қилиб, Малика Аҳмедова (рак-қоса), Евгений Аркашевский (муҳандис, ТВ ходими)-ни топдик.

Ҳамидулла АКБАРОВ

Ҳажв

— Э, қойилман, бир ҳаф-тада "ўзи" қилиб ташлабсиз-ку! — Эш шунақа мавзуларда ёзишни яхши кўраман, — деди туман газетасига янги ишга келган ёш журналист.

Бош муҳаррир кўлэмани шошилмай кўздан кечирар экан, бошини қимирлатиб ахён-ахёнда "оҳхо-ўхх" деб кўрди.

— Халиги шьёрингизни бир зиёфатда "Катта га ўқиб берганим, — ёш қаламкаш-га юзланди муҳаррир, — қоринларини ушлаб қотиб-қотиб қулдилар.

— Эй, Мардумий, қурйиди шўринг. — Тахаллусни ҳам теша тегмаганидан топгансиз-да! "Мардумий!" Ие, нега тик турибсиз, ўтиринг, окоси, ўти-ринг. Хўш, хўшши! Емон эмас. Бу фельетон қишки билан газетамиз қўлма-қўл бўп кетадиге.

Муҳбир йигит бу хил ил-тифотдан ўзини ноқулай хис қила бошлади.

— Аммо, — деди бошлиқ хар бир сўзни чертиб-чертиб, — журналист одам бўламан деса, орқа-олдиға қараб қандам бошини ўрганиши, ўз ишига ҳамшира танқидий ёндашмоқни одат қилиши ке-рак. Ана шунда қарабсизки, тез орада катталарнинг назари-га тушасан. Сарлавлани қарашлари, нуқта-назарлари, интеллектуал салоҳиятини умумлаш-тириб юзага чиқара олади.

Абдунаби БОЙҚЎЗИЕВ

Муҳбир бир оз ҳаяжонла-ниб ўқий бошлади: "Еглик жойларни ақаси, тоғаси, ама-ки ва амакивачаларига сув текинга хал қилиб берган. Булардан ташқари..."

— Оббо замат-ей! — деди бош муҳаррир кўзойнагини пешонасига қўтариб, — Хўш, Каттамининг ўша ака-ука, қариндош-уруғлари Аф-риқадан келган зангиларми ёки ўзимизнинг шу тумани-мизда туғилиб ўсган хамюрт-ларимизми?

— Ҳамми гап ана шунда-да! Бир туман, бир қишлоқ- бўлган гапи яна бўғзида қол-ди.

— Демак, "қариндош-уруғ-лар" деган жумлачи ўчириб, ўрнига "аҳолини" дейилса, сиёсий хато қилмаган бўла-миз.

— Унда, — деди ёш мух-бир. — Хўш... Пастроқда яна бир гализ жумла ишлатибсиз-ми? Уқинг-чи. "Ўзаро тил би-риктириб ферманинг 500 бо-соғин сугирини товук баҳо-сида хусусийлаштириб ол-ган".

Бошлиқ курсидан туриб нинг одамлари, — деди ёш кадр ним йўталиб.

— Улманг, — деди бошлиқ куллимсизраб, — бундан қи-ди, ўзимизнинг фуқаролар экан-да а?

— Шундай бўлса керак. — КОНСТИТУЦИЯ деган қонунда ака-ука, қариндош-уруғ деган гаплар йўқ-ку! Ҳамма "фуқаро" деб юрили-лади. Тўғрими?

— Еш муҳбир энди оғиз жуф-таларини эди, муҳаррир уни га-пиртиргани қўймади.

— Иккинчидан, туманими-здаги бекорчиларни иш билан таъминлаш ҳозирги кўнимиз-нинг долзарб масаласи экан-лигини эсдан қирганд. Де-мак, Ҳоким бува бир савоби-ли ишга бош-қош бўлганлар. Муҳбирнинг айтмоқчи

тутунини шифтга қараб пуф-лади-да, муҳбирнинг елкасига қўлини қўйиб, аста "тушуни-тира" кетди.

— Оқди-берди ҳужжатлар расмийлаштирилганими — рас-миёлаштирилган. Энди "ар-зон нархларда" деган жумла-га келсак, сугирлар касал-пал сал бўлса керак-да. Энг му-ҳими, ўша сугир жониворлар-га гамхўрлик қилинган. Улар-ни ўлат тегиб қирилиб ке-тишдан сақлаб қолинган. Ахир бунинг турган-битгани савоб-ку. Демак, ёзинг! "500 бош

бўларди, "Буюк истиқбол" га-зетасининг бош муҳаррири Бердиев бўламан... Алло, ас-салому алайкум! Ҳоким бува, газетамизнинг эртанги сонин-да ўзлари ҳақида зўр мақола босилмиз. Муаллифини, уни танбийсиз. Қорингизни шун-дан қилсин, дедилар. Шунгақ, иним, бизнинг чизган чизқ-дан чикмасангиз ёмон бўлмайсиз.

Муҳбир бир оз сукут сак-лаб туриб-ди. — Бир қошиқ қонимдан кечсангиз, — деди.

— Саҳийлигимиз келиб турганда қонингизнинг ҳам-масини ўзингизга бағишла-дик. — Сиздан бемасаҳлат, — деди шошилмай, — бир гус-тоҳлик қилиб қўйибман.

— Хўш, хўш, тортинмай ай-таверинг. — Фельетоннинг бир нус-ханасини хар эҳтиомга қарши "Хуррият"га жўнатиб юбор-ганим. Кена тахриридан кўн-гуроқ қилиб, шу сонда босилмиз, — дейдиши.

Бошлиқ чаён чаққан одам-дани бир сакраб тушди. — Расво қилибсиз-ку! Бор-инг, чопинг, қўнғироқ қилинг, тўхтатинг!

Аммо ёш журналист унинг "дод-вой"ига қарамай, хона-дан дадил юриб чиқиб кет-ди.

Жўра МАХМУД

Тафаккур

НАФРАТДАН КИМ ҚЎРҚАДИ?

Ҳаммадан ақли бўлишдан қўра аҳмоқонароқ истак йўқ.

Кўпинча одамларга озор етказиш уларга ортиқча ях-шилик қилишчалик хавфли эмас.

Кўргазмали соддалик бу - назокатли иккиюзламачилик-дир.

Биз ҳаракатимизга қойил қоладиганларни жуда сева-миз. Аммо ўзимиз қўйил қоладиган кишиларни доимо ҳам севавермаймиз.

Инсон яхшилик қилишга қодир экан, у ноқўрлик билан тўқнаш қилиш хавфидан йирок бўлаверади.

Яхшиликни билмаганга ёрдам берган бўлсангам че-кма, аммо абаҳнинг хиз-матиға муҳтож бўлиб қолиш-

Франсуа де ЛАРОШҒУКО

дан асрасин. ... Нафратдан унга муносиб одамгина қўрқади.

Раҳбарни эга бўлмаган си-фатлари унун мақташ, уни жазосиз ҳақоратлаш билан баробардир.

Тақдиринг асосан, у омад улашмаган одамларгина кўр деб, айтадилар.

Табиийликка табиий бўлиб қуруниш истағичлик кўп хал-лаб берадиган нарсаси йўқ.

Эгзу ишларни самимий мақташ, қайсидир маънода уларда бевосита иштирок этиш деганидир.

А.РАҲИМ таржимаси.

ZOMINIM

Ona yurtim Zominim, Yuksalishda komitim. Janнатга teng diyorum, Nam baxtim, ham bahorim.

Qishloqlarim xush havo, G'yohing dardga davo. Dam olish maskaningda, Topar insonlar shifo.

Yeng shaharib yoshlaring, Doim tayyor xizmatiga. Nuroniy qilarlaring, Mudom yashar izzatda.

Doim bor bo'l, Zominim, Baxtga yur bo'l, Zominim. Dil izhorim sen uchun, Qabul etgin, Zominim.

Table with 10 columns and 10 rows containing letters and words in various scripts and languages.

Хоразм вилояти Ички ишлар бошқармаси йўл ҳаракати хавфсизлиги бўлими биринчи сафарбарлик гуруҳи йўл патрул хизмати катта инспектори Отаназар Худойберганович Сотимовни "Катта лейтенант" унвонини олиши билан табриклаймиз. Унинг масъулиятли иши-да ривож ва омад тилаймиз.

HURRIYAT mustaqil gazeta. Muassis: Ўзбекистон Оммавий ахборот воситаларини демократиялаштириш ва қўллаб-қувватлаш жамағатмаси. Бош муҳаррир: Амиркул КАРИМОВ. Тахрир кайяти: Хуршид ДЎСТМУҲАММАД, Азамат ЗИЕ, Абдуқохир ИБРОҲИМОВ, Абдуқоюм ЙЎЛДОШЕВ, Номин КАРИМОВ, Норули ОЧИЛОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Озод ШАРАФИДДИНОВ, Раҳмон ҚЎҚОР. Газета Ўзбекистон Республикаси Довлат матбуот қўмитасида 165-рақам билан рўйхатга олинган. Бичими А-2. Тахририят манзили: Тошкент шаҳри, Навоий кўча-си, 16-уй. Телефон: 144-25-06, 133-69-45. Индекс: Якка обуначилар учун — 233. Ташкилотлар учун — 234. «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босма-хонасида босилди. Манзил: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Навбатчи муҳаррир: Собиржон ЕҒУБОВ. Тошхирини вақти — 21.00. Тошхиринди — 19.00. Буюртма — Г-3142. Муаллиф фикри тахририят нуқтаи назаридан фарқлан-иши мумкин. Тахририятта юборилган мактуб ва мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.